

2017/2088(INI)

22.3.2018

OPINIA

Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i
Bezpieczeństwa Żywności

dla Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

w sprawie wdrażania narzędzi WPR dla młodych rolników w UE po reformie z
2013 r.
(2017/2088(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Mairead McGuinness

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zwraca się do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie aktualnego stanu koncentracji gruntów rolnych w UE: jak ułatwić rolnikom dostęp do gruntów;
- A. mając na uwadze wyższy odsetek kobiet deklarujących rolnictwo jako ich główne zajęcie wśród osób dopiero podejmujących działalność, niż w sektorze rolnym ogółem;
 1. uważa za istotne, aby unijny sektor rolnictwa – w szczególności z uwagi na starzenie się populacji europejskich rolników – wspierał nowe pokolenie młodych rolników w przyjmowaniu zrównoważonych praktyk, myśleniu globalnym i podnoszeniu wśród nich świadomości w zakresie kwestii związanych z ochroną środowiska, tak aby umożliwić przejście do niskoemisyjnego, zasobooszczędnego społeczeństwa i poradzić sobie z licznymi wyzwaniami, jakie przed nimi stoją, takimi jak zmiana klimatu, ochrona zasobów naturalnych (wody i powietrza), zwiększanie różnorodności biologicznej i upowszechnianie zrównoważonej produkcji rolnej w całym łańcuchu produkcji, przez opracowywanie technik produkcji, które zwiększają bezpieczeństwo i jakość produktów, z naciskiem na zdrową i pełnowartościową żywność;
 2. uważa, że rozwój nowoczesnych i przyjaznych dla środowiska praktyk rolniczych, a także wzmocnienie krótkich kanałów dystrybucji, które zwiększają znaczenie tych producentów w łańcuchu wartości, którzy podnoszą jakość żywności, zwiększy atrakcyjność rolnictwa dla młodych rolników;
 3. wzywa Komisję do zapewnienia większej spójności środków ochrony środowiska oraz ich harmonizacji; przypomina, że środki przewidziane dla młodych rolników muszą być czytelne i łatwe do wdrożenia;
 4. podkreśla konieczność uwzględnienia zróżnicowania terytoriów, w szczególności terytoriów o niekorzystnych warunkach gospodarowania, które wymagają dostosowanego do potrzeb wsparcia;
 5. wzywa Komisję do zintensyfikowania badań nad wykorzystaniem technologii i praktyk rolniczych umożliwiających prowadzenie zrównoważonego rolnictwa o niewielkim wpływie na środowisko;
 6. przypomina, że w celu osiągnięcia zrównoważenia rolnictwa młodzi rolnicy muszą być w stanie inwestować i nabywać grunty rolne, a także uzyskiwać nowe lub używane maszyny oraz optymalizować stosowane techniki rolnicze;
 7. podkreśla, że należy wzmocnić i uprościć instrumenty wspólnej polityki rolnej (WPR) dostępne teraz młodym rolnikom i osobom dopiero podejmującym działalność rolniczą, aby zaspokoić ich rzeczywiste potrzeby, wprowadzając nowe instrumenty, takie jak fundusze wspólnego inwestowania lub instrumenty zabezpieczenia zysku, które mogą stanowić ochronę dochodów rolników przed zmiennością cen na rynku; stwierdza, że

narzędzia te muszą być dopasowane do konkretnych potrzeb młodych rolników i nowych podmiotów, ze szczególnym naciskiem na dostęp do ziemi, potrzeby ekonomiczne i społeczne, oraz sprzyjać przedsięwzięciom o najwyższej wartości dodanej dla rolników, które chronią środowisko i sprzyjają wyraźnemu rozróżnieniu między nowymi podmiotami a młodymi rolnikami; dodaje, że młodzi rolnicy powinni móc dywersyfikować swoją działalność rolniczą; podkreśla, że procedury administracyjne dla młodych rolników powinny być skuteczne i proste, w celu minimalizacji obciążenia administracyjnego wnioskodawców i organów publicznych; uważa, że zasadnicze znaczenie ma korzystanie z przyjaznych środowisku i klimatowi innowacyjnych rozwiązań i technologii, które podnoszą konkurencyjność rolnictwa i zwiększają długoterminowe bezpieczeństwo żywnościowe;

8. uważa, że należy dokonać przeglądu okresu, przez jaki gospodarstwo może korzystać ze wsparcia, tj. przedłużyć go z 5 do co najmniej 7 lat, tak aby zachęcić do wymiany pokoleniowej;
9. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania i finansowania badań naukowych w dziedzinie innowacyjnych praktyk ekologicznych i ich stosowania oraz rozwoju energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwach rolnych oraz do promowania wymiany dobrych praktyk między rolnikami;
10. zaznacza, że wymiana pokoleń ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania w Europie tętniących życiem obszarów wiejskich i gospodarstw rodzinnych, które pobudzają zatrudnienie i zrównoważoną przedsiębiorczość i innowacje, zapewniając ciągłość produkcji rolnej, zachowanie naturalnego i kulturowego lokalnego dziedzictwa oraz konsolidację społeczności lokalnej;
11. jest zdania, że w przypadku wymiany pokoleń należy uwzględniać wiek młodych rolników i promować wcześniejsze przekazywanie własności gospodarstw;
12. zauważa, że wymaga to przyjęcia długofalowej perspektywy, zwłaszcza w dostępie do infrastruktury i usług, w tym opieki zdrowotnej, usług społecznych, edukacji, transportu, szybkiej łączności szerokopasmowej, dostępu do kredytów na zrównoważonych warunkach, odpowiednich ulg podatkowych na zakup lub dzierżawę gruntów, usprawnienia procedur biurokratycznych oraz utworzenia lub wzmocnienia już utworzonych instytucji zajmujących się świadczeniem usług skierowanych do młodych rolników zgodnie z ich potrzebami i nowymi technologiami cyfrowymi; stwierdza, że należy zatem zapewnić młodym rolnikom na obszarach wiejskich możliwość rozwoju gospodarstwa i utrzymania rodziny;
13. stwierdza, że stworzenie większej i silniejszej organizacji rolników – przez zakładanie spółdzielni i zrzeszanie się w organizacjach producentów, w sektorach regulowanych na szczeblu europejskim przez rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku – może przyczynić się do zwiększenia rentowności działalności rolniczej i stanowić zabezpieczenie dochodu rolników, w szczególności młodych, zapewniając pomoc w podejmowaniu decyzji produkcyjnych i jak najlepsze wykorzystanie właściwości obszarów wiejskich; stwierdza, że reforma strukturalna organizacji producentów, mająca na celu zwiększenie ich odpowiedzialności, oraz zrzeszenie się większej liczby rolników mogą skutecznie przyczynić się przede wszystkim do ochrony i zwiększenia rentowności sektora;

14. podkreśla, że młodzi rolnicy i nowe podmioty stanowią ważne źródła innowacyjności i przedsiębiorczości w rolnictwie, przynosząc takie korzyści jak wprowadzanie nowej wiedzy, rozwój nowych modeli biznesowych opartych na użytkownikach końcowych, rozwój bardziej zrównoważonych systemów rolniczych, rozwój nowych modeli organizacyjnych (np. wspólne gospodarstwo rolne, płatności zaliczkowe, wiedza społecznościowa), intensyfikacja powiązań między rolnictwem a społecznością lokalną oraz dostosowanie tradycyjnej wiedzy w celu opracowywania innowacji biznesowych (np. tradycyjna produkcja żywności);
15. zwraca uwagę, że nieuczciwe praktyki handlowe w łańcuchu dostaw żywności, których narzucanie pozwala nabywcom, przetwórcom lub przedsiębiorstwom handlowym wykorzystywać ich przewagę negocjacyjną wobec dostawców i producentów rolnych, stanowią istotne zagrożenie dla stabilności działalności młodych rolników oraz zniechęcają młodsze pokolenie do przejmowania gospodarstw rolnych rodziców i do większego udziału w wymianie pokoleń na obszarach wiejskich; wzywa Komisję, by opracowała odpowiednie przepisy na szczeblu europejskim;
16. ma na uwadze, że dostęp do gruntów został wskazany jako najważniejsza przeszkoda dla młodych rolników i nowych podmiotów;
17. przypomina, że transfer wiedzy do podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie polityki w dziedzinie środowiska jest nadal wyzwaniem o zasadniczym znaczeniu, które należy pilnie podjąć przy koniecznym wsparciu technicznym i finansowym; zwraca uwagę, że młodzi rolnicy muszą być wyszkoleni i posiadać kwalifikacje nabyte dzięki wysokiej jakości szkoleniom, skupiającym się w szczególności na brakujących im umiejętnościach, tak aby pozwolić im rozwijać się zawodowo oraz szukać coraz bardziej kompleksowych rozwiązań i je stosować, aby sprostać obecnym i przyszłym wyzwaniom gospodarczym, środowiskowym i dotyczącym jakości, w tym dostępu do i stosowania w rolnictwie najnowszych osiągnięć technicznych lub rolnictwa zrównoważonego; uważa, że kluczowe znaczenie dla pomyślnego przewycięzania przyszłych wyzwań ma poziom wykształcenia młodych rolników i dlatego osoby osiągające wyższy poziom edukacji powinny otrzymywać wsparcie w postaci większego wkładu finansowego; podkreśla, że te szkolenia muszą być promowane i wspierane przez instytucje w celu zmniejszenia przepaści technologicznej; apeluje w tym kontekście o opracowanie i przekazywanie wiedzy oraz o innowacje; podkreśla, że we wspieraniu odnoszących sukcesy rozwiązań innowacji ważne jest, by nie zwiększać obciążenia administracyjnego;
18. zachęca do utworzenia programu na wzór programu Erasmus służącego doskonaleniu umiejętności i zwiększaniu doświadczenia młodych rolników; uważa, że taki program powinien koncentrować się na szkoleniu zawodowym i przynosić korzyści młodym rolnikom, a także promować program dla młodych rolników;
19. uważa, że konieczna jest modernizacja szkoleń zawodowych dostępnych na obszarach wiejskich; uważa, że należy ułatwić dostęp do Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz zwiększyć budżet przeznaczony na szkolenia zawodowe na obszarach wiejskich;
20. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły większe możliwości szkoleniowe dla przyszłych i obecnych młodych rolników, w tym w odniesieniu do

umiejętności w zakresie zakładania działalności gospodarczej w rolnictwie (Agribusiness Startup), umiejętności w zakresie rolnictwa, umiejętności technologicznych i związanych z przedsiębiorczością, takich jak marketing, tworzenie sieci kontaktów, komunikacja i specjalistyczna wiedza finansowa;

21. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by podjęły środki w celu zabezpieczenia dochodów rolników na wypadek zagrożeń klimatycznych, sanitarnych i ekonomicznych i zwiększyły w ten sposób odporność gospodarstw rolnych, w szczególności przez wdrożenie nowych narzędzi zarządzania ryzykiem i wzmocnienie już istniejących;
22. podkreśla znaczenie spójności między lokalnymi, krajowymi i unijnymi środkami dla młodych rolników; wzywa państwa członkowskie do ułatwienia wymiany pokoleń, w tym za pośrednictwem przepisów prawa spadkowego i podatkowego, zasad dostępu do ziemi, przejrzystych procedur, planowania przestrzennego i strategii dziedziczenia gospodarstw rolnych; zauważa, że obecny system płatności w ramach WPR, zwłaszcza płatności niezwiązane z wielkością produkcji, mogą prowadzić do wzrostu kosztów dzierżawy i cen zakupu ziemi, nie sprzyjają transferowi gruntów rolnych oraz nie chronią odpowiednio młodych przedsiębiorców rolnych przed zmiennością cen produktów rolnych, na którą są oni bardziej narażeni z oczywistych powodów związanych z brakiem doświadczenia i praktyki oraz ograniczonym dostępem do instrumentów finansowych;
23. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zdecydowane zaangażowanie na rzecz bezpośrednich kanałów wprowadzania do obrotu, umożliwiających młodym rolnikom sprzedaż produktów na rynkach lokalnych w bardziej zrównoważony sposób i z większą korzyścią;
24. zaleca ponowne rozważenie wdrożenia środków mogących motywować starszych rolników do przekazywania swoich gospodarstw młodym rolnikom, takich jak „system wycofywania się z gospodarstw rolnych” i inne zachęty do przechodzenia na emeryturę;
25. uważa, że każda skuteczna strategia na rzecz wymiany pokoleń powinna opierać się na całościowym podejściu, promowaniu dobrych praktyk w zakresie ochrony środowiska, i mieć na celu tworzenie nowych możliwości zatrudnienia dla młodych ludzi, zapewnienie ciągłości produkcji rolnej, zachowanie obszarów wiejskich, umocnienie społeczności, a jednocześnie ułatwiać młodym rolnikom dostęp do ziemi za sprawą przejrzystych procedur i sprawiedliwych umów, finansowania przez banki i inne systemy kredytowe, finansowania na preferencyjnych warunkach – skierowanego do nowych młodych podmiotów, w szczególności małych gospodarstw – zachęcać do wymiany doświadczeń między młodymi rolnikami z różnych krajów, na wzór programu Erasmus, oraz zapewniać usługi doradcze i szkolenia rolnicze oraz zrównoważone praktyki rolnicze; podkreśla, że dzięki temu zrównoważone rolnictwo, które ma podstawowe znaczenie dla ludzkości, powinno stać się atrakcyjnym i zrównoważonym zajęciem dla młodych rolników i całego społeczeństwa. podkreśla, że praca młodych rolników powinna być uznawana w społeczeństwie obywatelskim za przynoszącą korzyści publiczne, a młodzi rolnicy powinni być za nią doceniani;
26. przypomina o specyfice regionów najbardziej oddalonych UE, gdzie panują wyjątkowe i zupełnie odmienne niż na kontynencie europejskim warunki środowiskowe, klimatyczne i sanitarne, i wzywa w związku z tym, by zgodnie z art. 349 TFUE w

większym stopniu uwzględniać te regiony oraz ich specyficzne potrzeby i atuty w procesie wdrażania i opracowania instrumentów WPR skierowanych do młodych rolników, w tym w zakresie dostępu do finansowania;

27. podkreśla, że przede wszystkim małe i rodzinne gospodarstwa, które funkcjonują w utrudnionych warunkach i poszukują dla siebie dodatkowego dochodu, powinny być jeszcze silniej wspierane, na przykład poprzez finansowanie usług doradczych lub innowacyjnych modeli biznesowych;
28. uważa, że należy sprzyjać rozwojowi sieci kontaktów badaczy, naukowców, menedżerów i młodych rolników europejskich zainteresowanych szukaniem nowych modeli rozwoju biznesu w celu opracowania innowacyjnych rozwiązań spełniających potrzeby społeczne i rynkowe nowych przedsiębiorstw wiejskich;
29. zaleca, aby wymiana pokoleń uwzględniała również wymianę międzypokoleniową z korzyścią dla młodych i starszych rolników; odnotowuje znaczenie sporządzania przez rolników planów dziedziczenia gospodarstw i potrzebę istnienia płatności przejściowej ułatwiającej takie dziedziczenie;
30. zaznacza, że wprowadzenie obowiązkowego środka dotyczącego pomocy na rozpoczęcie działalności należy uwzględnić we wszystkich przyszłych WPR.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU OPINII
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	20.3.2018
Wynik głosowania końcowego	+: 61 -: 1 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Ivo Belet, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Mark Demesmaeker, Stefan Eck, Bas Eickhout, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, Anneli Jäätteenmäki, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Giovanni La Via, Jo Leinen, Peter Liese, Lukas Mandl, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Rory Palmer, Massimo Paolucci, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Julia Reid, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Christofer Fjellner, Elena Gentile, Merja Kyllönen, Norbert Lins, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Mihai Țurcanu
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Fernando Ruas, Ruža Tomašić

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

61	+
ALDE:	Gerben-Jan Gerbrandy, Anneli Jäätteenmäki, Valentinas Mazuronis, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Frédérique Ries
ECR:	Mark Demesmaecker, Arne Gericke, Urszula Krupa, Bolesław G. Piecha, Ruža Tomašić, Jadwiga Wiśniewska
EFDD:	Piernicola Pedicini
ENF:	Sylvie Goddyn
GUE/NGL:	Stefan Eck, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen
PPE:	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, Christofer Fjellner, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Julie Girling, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Lukas Mandl, Fernando Ruas, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Ivica Tolić, Mihai Țurcanu, Adina-Ioana Vălean
S&D:	Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Seb Dance, Elena Gentile, Jytte Guteland, Karin Kadenbach, Jo Leinen, Susanne Melior, Rory Palmer, Massimo Paolucci, Pavel Poc, Daciana Octavia Sârbu, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE:	Marco Affronte, Margrete Auken, Bas Eickhout, Michèle Rivasi, Davor Škrlec

1	-
EFDD	Julia Reid

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się